

IZRAELIO AVIACIJA DAVĖ SMŪGI JORDANUI

HENRY KISSINGERIS PAKVIESTAS ASISTENTU NIXONO VYRIAUSYBĖJE

WASHINGTONAS. — Naujasis prezidentas Richard Nixonas paskelbė, kad jis pakvietė savo specialiu patarėju ir asistentu tautinio saugumo reikalams 45 metų Harvardo universiteto profesoriu, tarptautinės politikos ir istorijos specialistą Henry Kissingerį. Jis užims pareigas, kurias šiuo metu prezidento Johnsono vyriausybėje turi Walt Rostowas, o anksčiau turėjo McGeorge Bundy. Nixonas pareiškė, kad Kissingeris daugiausia padės planuoti ateities politiką ir platesnį užsienio reikalų tvarkymą. Jis tačiau nebūsiąs užtvara tarp prezidento ir valstybės sekretoriaus, kuriam ir toliau priklausys užsienio politikos vykdymas.

Henry Kissingeris pasižymėjo savo 1957 metais išleista knyga "Atominiai ginklai ir užsienio politika". Toje knygoje jis rašo, kad Amerikos ateitis ir išlikimas nepriklausys vien nuo jos galingumo, bet ir nuo pajėgumo suprasti agresiją visose jos formose. Branduolinių ginklų amžiuje grėsmė reikia greit pastebėti ir suprasti, nes jei bus laukiama, gali būti per vėlu nuo tos grėsmės gintis.

Kissingeris laikomas griežtu mokslininku ir politiku, aiškiu antikomunistu, nors jis pats save laiko nei "vanagu" nei "balandžiu". Jis gimė Vokietijoje, Fuerte 1923 metais. Jo tėvai Louis ir Paula Stern Kissinger 1938 metais išvažiavo iš Vokietijos nuo Hitlerio persekiojimų į Ameriką. Jaunas Kissingeris buvo stropus ir gabus mokinys. Antrojo pasaulinio karo metu jis tarnavo pėstininkų divizijoje, vėliau buvo perkeltas į karo žvalgybos korpusą. Po karo jis baigė Harvardo universitetą geriausiaisiais pažymiais ir 1954 metais įsigijo daktaro laipsnį. Jis 1949 metais vedė Ann Fleischer ir augina du vaikus.

Nixonas susipažino su Kissingeriu tik prieš metus, tačiau yra skaitęs jo raštus. Kissingeris turi daug pažinčių Europoje tarp politikų ir diplomatų bei politinių mokslų specialistų. Jis pareiškė, kad dirbdamas Baltuose Rūmuose jis pakvies patarėjais ir kitų valstybių mokslininkus.

Kinija mažiau perka iš Vakarų

TOKIJO. — Komunistinės Kinijos prekyba su nekomunistinėmis valstybėmis smarkokai nusmuko, kaip praneša pusiau oficiali Japonijos prekybos agentūra. Per pirmą šių metų pusmetį Kinijos importai ir eksportai nukrito 18%.

Kinija 1967 metais pradėjo daugiau prekiauti su vakarų Europa, tačiau jos prekyba su Sovietų Sąjunga sumažėjo 3%. Šiais metais Kinija jau mažiau pirko iš vakarų Europos kraštų, tačiau daugiau — iš Japonijos.

Plieno Kinija daugiausia perka iš japonų bendrovių, o kviečių iš Kanados ir Prancūzijos. Australijos kviečių importas Kinijoje sumažėjo. Idomu, kad Kinija šiais metais pirko iš Britanijos ir Vakarų Vokietijos 7.5 milijonų dolerių vertės deimantų. Spėjama, kad jie skirti pramonės tikslams, naftos ieškojimo grąžtų gamybai.

RANGUNAS. — Burmos prezidentas Ne Win pranešė, kad jis sutinka su senos konstitucijos pakeitimu, ko reikalauja kelios opozicijos partijos. Nauja konstitucija bus parašyta per šešis mėnesius.

IŠ VISO PASAULIO

ANCHORAGE. — Alaskoje nukrito keleivinis lėktuvas, visi 39 asmenys užsimušė. Lėktuvas sugedo ore, iš jo ėmė rūkti dūmai. Toje vietoje, kur nelaimė įvyko, temperatūra buvo 11 laipsnių žemiau nulio. Aviacijos ekspertai aiškina nelaimės priežastį.

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo vyriausybė jau pasiuntė dalį savo taikos derybų delegacijos į Paryžių. Manoma, kad ateinančią savaitę derybos prasidės. Saigono valdžia siūlo trijų punktų planą, kuris numato karo veiksmų sumažinimą, kariuomenių atitraukimą ir politinį sprendimą, garantuotą didžiųjų valstybių. Komunistai juokiasi iš Saigono siūlymų, nes derybos ir karo vedimas daugiausia priklauso nuo amerikiečių.

PHILADELPHIA. — Buvęs prez. Eisenhowerio, o dabar Nixono patarėjas Arthur Burns, žinomas ekonomistas, pareiškė, kad svarbiausia Amerikos problema yra sustabdyti infliaciją, nes ji gali susprogdinti krašto ekonominius pagrindus.

WASHINGTONAS. — Vyriausybė žada nustatyti didesnius Amerikos aerodromams, New Yorke, Washingtono ir Čikagos O'Hare, lėktuvams nusileisti kvotas. Dabar tiek daug lėktuvų nusileidžia, kad įvyksta trūkumų ir vėlavimosi. Nuo tos sistemos nukentėtų mažesnių bendrovių ir privačių lėktuvų reikalai.

HONG KONGAS. — P. Vietnamo komunistai skelbia atsiskaukima į gyventojus, ragindami juos stoti į Viet Congo eiles. Prasidėjus kalboms apie taiką, mažai kas nori pradėti kariuonių ir komunistams trūksta rekrutų.

DA NANGAS. — Pietų Vietnamo žvalgyba patyrė iš vieno išvadoto kalinio, kad komunistų daliniuose prie demilitarizuotos zonos yra "šviesiaplaukių, mėlynakių patarėjų". Žvalgyba tiria, ar tai nebus rusų technikai, paskirti apmokyti šiaurės Vietnamo kareivių.

ALEXANDRIA. — Louisianoje susirinkę George Wallace gerbėjai įsteigė nuolatinę Amerikos partiją, kuri jau dabar pradės rengtis būsimiems rinkimams.

NEWARKAS. — Įmesta bomba sužalojo Juodųjų Panterų įstaitą ir sužeidė septynis tos grupės narius. Jie pasakoja, kad bomba metė du policininkai.

♦ Vakar Springfielde buvo iškilmingai paminėta 150 metų Illinois valstijos sukaktis.

♦ New Yorke demonstruoja viduriniųjų mokyklų vaikai. Dvi mokyklos uždarytos. Policija suėmė keliasdešimt triukšmadiarių.

Naujai statomų Lockheed ir Douglas lėktuvų vidaus vaizdas. Šie lėktuvai pradės skraidyti tik-tai 1970 metais, bet šiandien jau galima matyti, kaip keleiviai bus aptarnauti maistu.

BONA, SUSTIPRĖJUSI EKONOMINĖJE SRITY, GARSIAU KALBA POLITIKOJE

BONA. — Vakarų Vokietija, kuri būdavo vadinama "politiniu nykštuku", nors ekonomine prasme ji buvo ir tebėra "milžinas", pradėjo rodyti savo tvirtumą ir politinėje srityje. Ji atsigręžė nuo Britanijos ir Amerikos spaudimo į vokiečių markę ir tuo įrodė, kad jos priklausomumas nuo trijų karo laimėtojų: Prancūzijos, Amerikos ir Britanijos yra sumažėjęs. Vokietijos vyriausybė neslepia savo nusivylimo Prancūzijos politika, kuri uždaro duris Britanijai į Europos Bendrąjį Rinką. Kartu Bonos valdžia neišsigančio Britanijos grasinimų atitraukti Reino armiją, jei Bona nepakeis markės.

Praėjusį penktadienį Bonos vyriausybė įteikė notą Amerikos ambasadoriui Bonoje Cabot Lodge. Notoje atmetami Amerikos priekaištai Vokietijai, kuri siūlo suteikti kelioms Europos valstybėms, būtent, Britanijai, Danijai, Švedijai ir Norvegijai specialius tarifus ir specialias sąlygas prekyboje su Bendrosios Europos Rinkos valstybėmis.

Vokietijos siūlo sumažinti kai kurioms tų kraštų prekėms muitus iki pusės, tuo norima pririšti ir vilioti tas valstybes į rinkos eiles. Tai esąs ir vienas kelių, kuriuo Britanija galėtų įeiti į rinką, nežiūrint Prancūzijos prieštaravimų.

Amerika su tuo pasiūlymu nesutinka, gindamas savo bendrovių interesus. Amerika pritarė Bendrajai Europos Rinkai, jei ji priimtų ir tas valstybes, tačiau išskyrimas jų iš kitų valstybių, neįsileidžiant jų į rinką amerikiečių nuomone, yra neteisingas, pastatęs kitas šalis į blogą padėtį.

Vokietijos notoje amerikiečių priekaištai mandagiai atmetami ir sakoma, kad Amerikos prekyba nemažai laimėjo iš bendros rinkos, Amerikos eksportai beveik padvigubėjo per 10 metų. Tuo Vokietija džiaugiasi, sakoma notoje, tačiau laikas pagalvoti ir apie Europos kraštus. Dabartinis pasiūlymas turis tolimą tikslą visai panaikinti prekybos varžtus tarp rinkos valstybių ir Britanijos bei Skandinavijos kraštų.

Vokietija, atmesdama Amerikos priekaištus, dar parodė, kad

Demokratų partija turi daug skolų

WASHINGTONAS. — Amerikos demokratų partija, pralaimėjusi prezidento rinkimus, dabar turi nemažai darbo su finansine apyskaita. Iš įvairių vietų ateina įvairios kampanijos sąskaitos, kai kurios jų neteisingos. Daug kas nori atgauti pinigų, kiti nori pasipelnyti iš pralaimėjusios partijos. Baigęs kadenciją Baltuose Rūmuose viceprezidentas Humphrey turės daug dirbti rinkdamas lėšas skoloms apmokėti.

Rinkimams partija išleido apie 12 milijonų. Iš tos sumos dar reikia sumokėti apie 5-7 milijonus. Partijos vadovybė: pirmininkas Lawrence O'Brien ir išdininkas Robert Short planuoja visame krašte suorganizuoti partijos pietus, po 500 dolerių žmogui. Tuose pietuose televizijos ekranuose kalbas pasakys prezidentas Johnsonas, viceprez. Humphrey, senatorius Kennedy ir kiti žymūs demokratai

Amerikos karo laivai Korėjoje

SEOULAS. — Į Pietų Korėjos vandenį atplaukė Amerikos lėktuvnešis "Hancock" ir keturi naikintuvai: "Mahan", "Decatur", "Rupertus" ir "Samuel L. Moore". Pranešime sakoma, kad laivai čia atliks normalias operacijas, tačiau žiniomis iš Korėjos, jie patruleuos Korėjos vandenį, kad komunistai neiškelėtų iš jūros daugiau desantų.

Nuo spalio mėnesio į Pietų Korėją komunistai atsinešė apie 90 gerai ginkluotų teroristų. Daug jų buvo sugauta ar kovose nušauta, tačiau bijoma, kad jų vietos bus atsiųsti nauji. Amerikos karo laivai saugos Korėjos krantus, žvalgybos lėktuvai seks vieną rūpestį — darbo jėgos stoką. Po karo Vokietija toli pažengė.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Čikagos meras Daley žada padidinti savo numatytą biudžetą dar 20 mil. dol. ir kartu pakelti policijai, ugniagesiams ir miesto tarnautojams atlyginimus. Miestas tikisi gauti paramos iš Illinois gubernatoriaus Ogilvie.

♦ Prezidentas Johnsonas kartu su Meksikos prezidentu Diaz Ordaz gruodžio 13 d. atidarys naują Rio Grande vagos pakreipimą.

♦ Naujas prezidentas Nixonas žada paskirti savo moksliniu patarėju Kalifornijos Technologijos instituto prezidentą dr. Lee Dubridge.

♦ Izraelis pranešė, kad arabų artilerija iš Jordano padarė žalios septyniems kooperatyviniams ūkiams kibucams.

♦ Vokietijos užsienio reikalų ministris Brandt gynė spaudos konferencijoje savo padėjėją Egon Bahr ir teisingumo ministrį Gustav Heinemann, kuriuos desinioji vokiečių spauda puola už susitikimus su Rytų Vokietijos komunistais. Brandt pareiškė, kad susitikimai buvo jo žinioje ir buvę naudingi Vokietijai.

koalicinė Bonos valdžia jaučiasi saugi ir stipri. Jos išde pilna dolerių ir kitos svetimos valiutos, jos prekybos balansas neša perteklių, o fabrikai turi tik vieną rūpestį — darbo jėgos stoką. Po karo Vokietija toli pažengė.

LĒKTUVAI NUTILDĖ NAUJAUSIUS IRAKO KARIUOMENĖS PABŪKLUS

TAL AVIVAS. — Izraelio aviacija puolė Jordane įsitvirtinusios Irako kariuomenės pozicijas ir 25 minutes bombomis ir raketomis apmėtė artilerijos pozicijas tol, kol artilerijos ugnis sustojo. Prieš lėktuvų puolimą tris valandas tęsėsi artilerijos dvikova, pasikartojanti jau antrą dieną. Irako kariuomenė neseniai gavo sovietų 122 mm patrankų, kurios apšaudė Izraelio vienkiemius. Jordanas pasiskundė Jungtinėse Tautose, kad Izraelio lėktuvai puolė Jordano kaimus ir miestus prie Galilėjos jūros. Jordane žuvę 25 civiliai ir 50 buvę sužeistų. Izraelis paneigia puolęs apgyventas vietas.

JAV taikos grupės lankėsi Maskvoje

MASKVA. — Sovietų Sąjunga, primetusi Čekoslovakijai savo pažiūras tankais ir raketomis, vėl labai pradėjo skleisti "taikos" idėjas. Neseniai Maskvoje viešėjo Amerikos "antikarininių grupių" atstovai, kurie, kaip žinome, atstovauja tik komunistinio fronto organizacijai. Šalia prieš Vietnamo karą veikiančių grupių čia buvo JAV negrų "išlaisvinimo" veikėjai, moterys taikos komitetų atstovės ir kiti.

"Tiesa" rašo, kad "Svarstant nacionalinio išsivadavimo judėjimo problemą, didelis dėmesys buvo skirtas kovai už Amerikos agresijos Vietname nutraukimą".

Kažkodėl sovietai nepakviečia į tuos "taikos suvažiavimus" savo pavergtų tautų "nacionalinio išsivadavimo judėjimų": ukrainiečių, latvių, estų ir lietuvių atstovų.

Ateinančiais metais birželio mėnesį Berlyne šaukiama pasaulinė taikos asamblėja. Sovietų spauda skelbia, kad tos asamblėjos tikslas bus reikalauti: už drausti visų rūšių masinio naikinimo ginklus, likviduoti užsienio karines bazes, likviduoti visų formų kolonializmą ir rasių ne diskriminaciją, gerbti tautų suverenumą ir nepriklausomybę teises, gerbti valstybių teritorinę neliečiamybę, nesikišti į nacijų vidaus reikalus". Kiek daug šių principų yra sulaužiusi pati Sovietų Sąjunga! Tik arogantiškas komunistinis melas gali taip ciniškai reikalauti iš kitų "tikėjimo šiais principais ir kovojimo už juos", kada jie niekur taip nelaužomi, kaip pačioje Sovietų Sąjungoje.

Sicilijos policija šovė į darbininkus

ROMA. — Italijos prezidentas Saragatas įsakė smulkiai ištyrti incidentą Sicilijoje, Avola mieste, kur policija susikirto su streikuojančiais žemės ūkio darbininkais. Policija be vyresnyčia įsakymu šovė į minią. Du darbininkai buvo nušauti, penki sužeisti. Minia primušė 40 policininkų.

Sicilijos darbininkų unijos, protestuodamos prieš policijos brutalumą, paskelbė streiką.

Darbininkų ir studentų neramumai apsunkena politinių partijų derybas ir naujos vyriausybės sudarymą. Nors valdžios dar nėra, jai ateina iš visų pusių daug reikalavimų padidinti atlyginimus ir pravesti švietimo reformas. Vyriausybė sudaryti bando Mariano Rumor, krikščionių demokratų partijos sekretorius.

Patrankoms ir bomboms kalbant paliaubų zonoje, Kipro saloje vyksta Izraelio užsienio reikalų ministerio Ebano pasitarimai su Jungtinių Tautų atstovu ir taikos tarpininku ambasadorium Gunnar Jarringu. Po šio susitikimo Jarringas kalbės su arabais.

Egipto prezidentas Nasseris savo kalboje Arabų Socialistų Unijos suvažiavime pareiškė, kad Egipto kareiviai prie Suez kanalo laukia įsakymo puliti Izraelį. Šis frontas žydams būsiąs pats svarbiausias, iš čia jiems kyląs didžiausias pavojus. Nasseris prašė gyventojų būti kantoriais ir palaukti tinkamo momento. Tinkamas pasirėngimas karui pareikalauja laiko, — kalbėjo Nasseris, — mes negalime per anksti išeiti į karą, jam tinkamai nepasirėngę.

Prezidentas pareiškė, kad studentų riaušės vyriausybės nesušilpino, kaip kalba užsienio spauda. Riaušės kurstė svetimi elementai su užsienio parama. Jis nesupranta, ko studentai nerimauja, ypač, po veiksmų, kurių vyriausybė griežėsi noredama pagerinti universitetų gyvenimą ir reformuoti socialistų partiją.

Jordane spaudai pasikalbėjimą davė Al Fatah Palestinos išlaisvinimo grupės vadas Yasir Arafat. Jis pareiškė, kad partizanų ideologija esanti labai paprasta: jų tėvynė yra okupuota ir jie siekia ginklo jėga ją išvaduoti. Palestinos gyventojai laukę daug metų, tačiau nei Jungtinės Tautos nei pasaulio teisingumas jiems atsakymo nedavė. Dabar jie įsitikinę, kad tik ginklo jėga gali išvaduoti Palestiną iš zionistų, tik kovoje esanti arabų viltis.

Kinija remianti Biafros liaudį

ACCRA. — Nigerijos civiliniame kare įdomiai išsiriavo Nigerijos ir Biafros rėmėjai. Komunistinė Kinija, matyt, todėl, kad sovietai stipriai remia Nigeriją, paskelbė, jog Kinija remia "ginkluotą Biafros liaudies kovą". Tuo pačiu Kinija išėina kartu su Portugalija ir prancūzų bankininkais, kurie siunčia pinigų ir ginklus į Biafrą. Negeriauriai yra ir su Nigerijos rėmėjais. Jų tarpe yra Britanija ir Egiptas, Sovietų Sąjunga ir Čekoslovakija.

Nors Biafros teritorija visai sumažėjo, naujai gaunami ginklai padeda ibų genties kovotojams partizanauti džunglėse. Afrikos Vienybės organizacija siūlo išspręsti civilinį karą laisvais rinkimais. Tam pritaria ir Biafra, žinodama, kad jos gyventojai pasisakys už nepriklausomą Biafrą, tačiau Nigerija Biafros nepripažįsta ir laiko tą sričių tik maistą keliančia provincija.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

V METAI

NR. 43 (223)

Los Angeles Dramos Sambūris

ATVEŽĖ PREMIJUOTĄ VEIKALĄ

į Chicago — į pirmąją lietuviškojo teatro šventę

Chicago teatro festivalio baigiamajam dramos spektakliui gruodžio 1 d. buvo skirta Anatolijaus Kairio 3 v. tragedijetė "Šviesa, kuri užsidegė". Į teatro šventę ją atvežė Los Angeles Dramos Sambūris, režisuojamas Dalilos Mackialienės.

DALILA MACKIALIENĖ,
Los Angeles dramos teatro režisierė.

Šis veikalas yra gavęs pirmąją premiją Chicago Skautininkų-ių Ramovės dramos konkurse,

kurio sprendimas viešumai buvo paskelbtas 1965 m. birželio 27 d. Jury komisija sudarė Zita Kevalaitytė-Visockienė (pirm.), Česlovas Grincevičius (sekr.), Vincas Ramonas, Benediktas Babrauskas ir Kazys Oželis (nariai). Nenuostabu, kad Chicago lietuviškoji visuomenė pelnytai laukė savo veikalų scenoje ir spektaklio dieną sukauptą neįprastą dėmesį: pilnutėlėje Jaunimo Centro salėje matėme pusę jaunųjų ir pusę vyresniųjų.

Nieko nežinančiam žiūrovui, tik uždangai pakilus, tuojau pat paaiškėjo pagrindinė veikalo idėja — kova dėl laisvės. Partizanų pasirodymas su nešamu mirš-

tamaj sužeistuoju, betgi, sukėlė ir skeptiškų minčių: kaip autorius, o ir aktorai išves (ir išveš) šitokią nepaprastai sunkią ir scenai nedėkingą temą? Šabloninių tėvynės meilės monologų ir dialogų scenoje esame juk prisiklausę šimtu šimtais ligi nuobodulio...

Stipri aktorių vaidyba ir gilius teksto žodžiai tuojau pat sujungė žiūrovų dėmesį maloniai įtampai ir ryšiui su scena.

Žiūrovas greit pamiršo vaidinimą — jis scenoje matė gyvenimą su nepaprastai gerai išryškintomis gėrio ir pikto kovos savybėmis. Pats veikalas, turbūt, gana statiškas, nėra jokių intrygos, kurioje žodis žodį ar veiksmas veiksma stumtų. Autorius režisieriui ir aktoriams užkrovė neįprastą našta: kaip

LOS ANGELES TEATRO SCENA IS A. KAIRIO "DIAGNOZES",
REZ. J. KARIBUTAS.

Iš kairės į dešinę: J. Peterienė, J. Kaributas ir Dana Vebeliūnaitė.

Iš nepamirštamų minčių

AR GIRDI BALTIJOS JŪROS DAINĄ pro džiuglių muzikos garsus?

Mūsų mintys visada plaukia į Baltijos pajūrį. Ir kas galėtų hūti džiaugsmingesnio mums skautams, iškėlusiems 50 metų jubiliejinę vėliavą, už galimybę šią šventę švesti prie Baltijos jūros, prie Palangos kopų, prie Birutės kalno.

Per svetimus okeanus ir džiuglių muzikos garsus dažnai girdisi Baltijos bangų daina. Ta skambanti Baltijos melodija ragina mus atnešti laisvės dienas prie Baltijos, Nemuno ir Neris krantų. Mus ragina labiau pamsiti lietuvišką Baltijos pakrantę, tvirtiau laikyti lietuviškos vairo, geriau atlikti skauto pareigas.

Jei mūsų ausų nepasiekia ta Baltijos daina, sekime pavyzdį tų brolių ir sesių, kurie šiandien visas savo jėgas skiria laisvam Lietuvos pajūriui.

J. v. s. Bronius Juodelis,
LSB Jūrų Skautų Skyriaus Vedėjas

MŪSŲ SESĖS AKADEMIKES PENKTOJE TAUTINEJE STOVYKLOJE
Sumažinta Garimanto Peniko nuotrauka.

didelį pašnekesių ir filosofavimo sriautą paversti gyvu, įdomiu ir patraukliu scenos vaidžiu? Dar daugiau — išvesti iš poezinio karalystės mirusius (lavonus) ir leisti jiems scenoje kalbėti (ir jie veikia ir kalba per visus tris veiksmus!). Tai pasiutiškai sunkus uždavinys.

Atsakymas, kurį šiame spektaklyje mums davė Los Angeles dramos teatro aktorai, vadovaujami režisierės Dalilos Mackialienės, yra svaiginamai nuostabus. Aiškiai buvo matyti, kad jie neieško žiūrovų simpatijų ar antipatijų. Jie scenoje išgyveno, jie pamiršo save, jie perdavė ir veikalo ir sceninę tiesą. Tai aktorai, kurie scenoje gyvena, o ne vaidina. Ir būtų permaža sakyti, kad jie šį bandymą atliko puikiai, egzaminus išlaikė gerai, laukusios Chicago neapvyli. Žinoma — tai tikrai tiesa. Bet tokiems scenos meistrams tektų rasti svaresnių žodžių jų darbui įvertinti ir mūsų padėkai išreikšti.

"Šviesa, kuri užsidegė" savo turiniu labai nesudėtinga, tai — pavargusių partizanų sapnas, arba vizija.

Sapno metu buvę gyvieji (dabar tamsos gyventojai) prisimena savo nederbybes, gailisi (ir vistic nori nusikalsti), trokšta šviesos. Ir su mirštančio partizano žodžiais "Laisvės man reikia! Laisvės!" užsidega netikėta šviesa sename žibinte prie karo griuvėsių, simbolizuodama tiesos kovotojų pergalę.

Ligi pat veikalo pabaigos autorius vengė aktorių lūpomis pristatyti veiksmo vietą, laiką, net tautybę ir žiūrovai buvo labai dėkingi. Gal dėlto ir priešmirtiniai partizano žodžiai išėjo stipriai įspūdiu, kad jis — amžių lietuvis.

Veikalo pastatyme labai juntamas režisierės Dalilos Mackialienės kruopštumas, pasveriant aktorių žodį, atitinkant judesį, vietą, išraišką.

Vaidinime veikė:
Vienas už visus — Erdvilis Janulaitis.

Jis — Manfredas Prišmantas.
Ji — Viltis Jatulienė.
Korikas — Vincas Dovydaitis.
Idiotas — Vladas Gylis.
Lunatikas — Juozas Pupius.
Sekretorė — Ilmara Maželkaitė.
Deputatė — Danutė Barauskaitė.

Sargybinis — Vytautas Vidugiris.

Scenos technika — Balys Mackialia ir Vladas Gylis.
Scenovaizdis — dal. Algis Žaliūnas.

Po "šviesos, kuri užsidegė" spektaklio žiūrovų pojimai iš-

PRIE LIEPSNOJANČIO LAUŽO

PAPILDOME SAVO ENCIKLOPEDIJĄ

Prieš porą savaitių mūsų skelbtoji linksmoji stovyklinė enciklopedija paseno, kaip ir visos enciklopedijos. Akademikai skautai įneša naujų žodžių. Kas dar turi mūsų senąją enciklopediją, prašome papildyti šiais apdarimais:

V-ji Tautinė Stovykla — labai graži ir įdomi prisiminimuose. Tautinės Stovyklos įsakymas Nr. 1 — viršiniai ir komendantai niekad nesisūpsio ir nedaidina sakyti, kad jie šį bandymą atliko puikiai, egzaminus išlaikė gerai, laukusios Chicago neapvyli. Žinoma — tai tikrai tiesa. Bet tokiems scenos meistrams tektų rasti svaresnių žodžių jų darbui įvertinti ir mūsų padėkai išreikšti.

Melė — stovykloje lietaus metu paskolinti savo lietpaltį.

Prestižas — turėti aukščiausią ir tiesiausią vėliavos stiebą.

Išdidumas — atsivežti Karalių, kai kiti atsiveža tik kunigaikščius.

Nusikaltimas — kai režisieriai maišo puodus, o virėjai režisuoja.

Zalias kaklaraištis — padeda įeiti į sesių stovyklą ir išeiti.

Akademikų pastovyklė (sesių vadovei) — dangus, į kurį gali pakliūti tik po 11 val. nakties.

Nuolatinis svečias — brolių vadovas ASS virtuvėje.

Kryžiuotis — vilkiukas paukštyčių stovykloje.

Šio spektaklio staigmena

buvo ir ką tik iš spaudos išėjusi naujausia knyga: Anatolijaus Kairio dvi dramos "Šviesa, kuri užsidegė" ir "Eldorado". Pirmosios dramos įtampimu ir įspūdiu šią dieną gyvenome, "Eldorado" — gal pamatysime irgi kada nors scenoje, nes veikalas apdovanotas antrąja Chicago Skautininkų-ių Ramovės premija. Knygą išleido Terros knygų leidykla Chicagoje.

Žiūrovas iš vyresniųjų

Red. prierasas. Tik atidavę šį straipsnį į spaustuvę, sužinojome, jog specialiai sudarytoji teatro festivalio teisėjų komisija iš sesių dalyvavusių teatrų pasirodymų pirmąją premiją įvertino "Šviesa, kuri užsidegė" (Los Angeles) ir "Keturi ke liauninkai" (Clevelandas). Plačiau mūsų skaitytojai ras visoje lietuviškoje spaudoje.

Š. Amerikos lietuviai menininkai Urugvajų

Lapkričio 9-tą "Varig" linijos lėktuvais išnešė į Braziliją aukštai padangėse mūsų mielus ir brangius svečius — Š. Amerikos lietuvių Meno Ambasadą, kuriuos mes pamilome per tą trumpą laiką iš visos širdies. Esame jiems — solistei Aldonai Stempuzienei, aktoriui Leonui Barauskui ir kompozitoriui Dariui Lapinskui iš visos širdies dėkingi už tą spindulėlį šviesos ir džiaugsmo, kurį jie įnešė į mūsų pilką kasdieninį gyvenimą. Tos kelios, kartu su jais praleistos, niekad neužmiršamos dienos, mums buvo tikra šventė.

Be abejo, ne visi buvome patiegius tinkamai suprasti ir įvertinti jų aukšto lygio meną. Bet buvo gražu. Buvo, kaip kad dar niekad nebuvo. Teko patirti, kad ir jis iš Montevideo išsivežė gan malonius prisiminimus. Maža ir neturtinga Urugvajaus lietuvių kolonija dar kartą stengėsi įrodyti ir parodyti savo solidarumą, savo lietuvišką veidą.

Mums labai nemalonu, kad mes patys būdami neturtingi, negalėjome prisidėti padengti bent dalį jų kalionės išlaidų. Tikimės, kad kitos kolonijos, skaitlingesnės ir turtingesnės tuo pasirūpins. Davėme ką galėjome — tikrą, nuoširdžią lietuvišką širdį. — žinome gerai, kad nuo to žmogus nebus sotus. Bet?...

Menininkų kalionės buvo dar viena puiki proga pagarsinti mūsų tėvynę Lietuvą. Montevideo menininkus parodė visuomenė net du televizijos kanalai. Per vieną iš jų mūsų menininkai davė 1/2 val. koncertą. Beveik visi dienasčiai, net komunistuojantis "El Popular" rašė apie juos, dėjo jų fotografijas (deja, turėjome tik vienos solistos p. Aldonos Stempuzienės fotografiją), palankiai rašė apie patį koncertą. Kartu buvo prisiminta ir mūsų pavergtoji tėvynė.

Nežiūrint, kad koncerto diena buvo paprasta savaitės darbo

diena, "Atenso de Montevideo" didžioji salė buvo pilna. Vėliau atvykusieji turėjo stovėti. Sutiname, gal ši salė ir ne labai ideali, bet ji buvo gal vienintelė panašesnė salė prieinama mūsų finansams. Koncerto dalyvių tarpe buvo nemaža vietinių, įvairių meno mėgėjų, lietuvių draugų, muzikų, spaudos bendradarbių ir kritikų, kurie visi labai palankiai atsiliepė apie lietuvių menininkus. Kai kurie iš jų pastebėjo, kad ši salė buvo jiems — mūsų menininkams per menka. Be abejo, tai buvo tiesa. Jie yra verti pasirodyti geriausioje, didžiausioje ir gražiausioje Montevideo miesto salėje. Bet ką mes galėjome padaryti? Tikimės, kad sekantį kartą bus geriau.

Iš visos širdies dėkojame Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, kuri įgalino realizuoti tą didelį ir puikų lietuvišką darbą, išsivadama po Pietų Amerikos lietuvių kolonijas tokią puikią Meno Ambasadą. Menas — lietuviška poezija ir daina — įsikverbia net į kiečiausią širdį, ją atgavina ir prikelia naujam tautiniam gyvenimui, pripildo ją pagunda ir ryžto didiems darbams savo tautai, kovai už jos laisvę ir gerovę.

Urugvajietis

PASIJUDINKITE DABAR
PRIE DIDŽIAUSIU DIVIDENDŲ!

4.75% paprastose taupymo sąskaitose laikomiems pinigams

5.25% metiniams investavimo bonams mažiausiai \$1,000.

Savings Insured to \$15,000.00

Daugiau negu pusšimtis metų teikiame pataravimus, Visuomet mokėjome dividendus, Visuomet mokėjome taupytojams pagal pareikalavimą. Didžiausios saugumo atsargos.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. LA 3-8248

What kind of investment is Freedom Shares?

Shrewd? Safe? Patriotic? Exclusive?

You're right if you checked all four boxes. Freedom Shares are a shrewd investment because they pay 4.74% when held to maturity. They mature in just four-and-a-half years, and are redeemable after one year. There is no safer investment because Freedom Shares are backed by The United States of America. Exclusive? Absolutely. Not everyone can buy new Freedom Shares. You have to belong to the Bond-a-Month or Payroll Savings Plan. Freedom Shares are a bonus opportunity for these regular Bond buyers. And, as you help yourself by buying Freedom Shares, you're also helping your country. Sign up for Freedom. Get all the facts from the payroll people where you work or any officer where you bank.

U.S. Savings Bonds, New Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

LIETUVOS GENERALINIO KONSULO PETRO DAUŽVARDŽIO PASKAITA

Lietuvių Fronto Bičiuliams 1968.XI.15,
Jaunim Centre Chicagoje

Sveikinu Lietuvių Fronto Bičiulius, suplanavusius ciklą paskaitų Lietuvos laisvinimo tema. Reikiu jiems padėką už suteiktą man progą tarti įžanginį žodį. Mano žodis bus palyginamai trumpas ir rupus: faktinis, teisinis ir sugestyvinis. Jį turi savo vardu be viršininkų parėdymo ar tikrinimo.

LIETUVA IR JOS ISLAISVINIMAS

Tauta ir valstybė

Lietuvos Valstybė ir didžiama Lietuvių Tautos yra nelaisvėje. Jų suvereninės ir žmogaus teisės yra pažeistos. Jos turi būti atstatytos. Lietuva turi būti išlaisvinta. Tam ji turi visas teises.

Lietuva yra jėga ir smurtu Sovietų Sąjungos okupuota bei aneksuota ir valdoma, priešingai tarptautinei teisei ir lietuvių tautos nusistatymui bei valiai.

Tarptautinė teisė draudžia vienai suvereninei valstybei grobti ir paveržinti kitą suvereninę valstybę. Suvereninė — nepriklausoma valstybė turi neatimtiną (inalienable) teisę, lygiai taip pat, kaip žmogus, egzistuoti, laisva būti ir savarankiai tvarkytis. Kas tą teisę pažeidžia yra laikomas agresorium — nusikaltėliu prieš taiką ir žmoniją. Šitie nuostatai yra surašyti: Tarptautinio Miltarinio Tribunolo Chartoje, pasirašytoje Britanijos, JAV valstybių, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos atstovų; 1928 m. Paryžiaus (Kellog-Briand) pakte; 1933 m. Rio de Janeiro ir kitose sutartyse.

Remiantis čia suminėtais aktais ir bendra tarptautine teise, nacinė Vokietija ir jos va-

dai buvo rasti Karinio (Nurenbergo) Tribunolo kaltais. To teismo sprendimas Austrijos užgrobtimo reikalu linka ir Lietuvai. Jis sako:

Vokietijos gynėjai tvirtino Tribunalui tai, kad Austrijos įjungimas Vokietijon buvo pateisintas tuo, kad daugelio austrų buvo pareikštas noras Austrijos ir Vokietijos sujungimui; kad tarpe tų dviejų valstybių buvo daug bendrų reikalų, kurie padarė sujungimą pageidautinu; kad tikslas buvo pasiektas be kraujo praliejimo.

Tribunolas pareiškė: Jeigu tas, kas tvirtinama, ir būtų tiesa, tai kaltinamojo neišteisintų, nes faktai aiškiai rodo, kad vartotas būdas tikslui pasiekti buvo agresija. Lemiamasis faktorius buvo ginkluota Vokietijos jėga, kuri buvo pasirodęs veiksmui, jeigu būtų buvęs sutiktas Austrijos pasipriešinimas.

„It was contended before the Tribunal that the annexation of Austria was justified by the strong desire expressed in many quarters for the union of Austria and Germany; that there were many matters in common between the two peoples that made this union desirable; and that in the result the object was achieved without bloodshed.“

„These matters, even if true, are really immaterial, for the facts plainly prove that the methods employed to achieve the object were those of an aggressors. The ultimate factor was the armed might of Germany ready to be used if any resistance was encountered...“

Lietuvos užgrobtas (su-

300,000 kariuomenės) ir jo teisinimas beveik identiškas, jeigu nekaltėsime apie Stalino konspiraciją su Hitleriu — apie Molotovo - Ribbentropo slaptuosius (1939 m. rugs. 28 ir 1941 m. sausio 10 d.) susitarimus. Ji Lietuvos bylą sustiprina. Ją daug ryškesne padaro.

Kalnai faktų ir dokumentų rodo, kad Sovietų Sąjunga klasta ir smurtu Lietuvą okupavo ir savo imperijon inkorporavo. Tos inkorporacijos nėra pripažinus nei lietuvių tauta, nei laisvasis pasaulis.

Lietuvių tauta laikosi Vasario 16 dienos Akto. Jo niekas neatšaukė. Jis tebėra galioje. Štai tik prieš porą mėnesių New Yorke įvykęs Pasaulio Lietuvių Seimas priėmė sekančią rezoliuciją:

„1918 m. Vasario 16 Vilniuje paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo ir visos lietuvių tautos valios išraiška ir todėl neatšaukiamas aktas, kuris įpareigoja kiekvieną lietuvių eiti už savąją valstybę dirbusių, kovojusių bei kritusių pėdomis ir visomis jėgomis siekti gimtojo krašto laisvės“.

Šių metų Vasario 16 Dienes proga, kun. V. Bagdonavičius apibūdino Drauge Vasario 16 Dienes Aktą šitaip:

„Lietuvių Tauta žiūri į 1918 m. Vasario 16 Dienes Aktą, kaip į galiojantį Lietuvos Tautos apsisprendimą. Jis buvo ratifikuotas visuo-

liniu balsavimu išrinkto Steigiamojo Seimo ir visų valstybinių tautos veiksmų. Svetima okupacija, nežiūrind kiek ilgai ji užtrukty, negali ne tik šio akto pažeisti, bet ir dorinės, kultūrinės ir politinės reikšmės sumažinti. Jis pasiliks lietuvių tautos nuosavybė ir pasididžiavimas per amžius“.

Laisvas pasaulis tebelaiko Lietuvą egzistuojančia valstybe, Sovietų Sąjungos okupuota. Ji laiko ir išnaudoja Lietuvą grobiko teisėmis — smurtu. Tarptautinės teisės ekspertai sako, kad teisės keliu neteisėtas okupantas negali įsisteinti okupuotoje teritorijoje (Dr. K. Mareik, Identity and Continuity of States in Public International Law.) Prof. B. Meissner „Die Sowjetunion, die Baltisches Staaten und das Volkerrecht“, pritarėdamas Marek sako: „Okupantas pasilikis okupantu“. Tą patį sako Prof. W. Schaezel savo veikalė: Der Friede mit Aggressor, Prof. E. Lauterpacht — „Recognition in International Law“ ir daug kitų.

Sovietų Sąjunga ir jos agentai deda visas pastangas pateisinti Lietuvos okupaciją. Į tą darbą jie įjungė savo juristus, politikus ir propagandistus. Jų vėliausia teorija kybo ant dviejų iškamšų: „Lietuvių tautos savanoriško įsijungimo“ ir „tarybinės santvarkos Lietuvoje atstatymo(?)“. Tai santvarkai (nebuvsiai) atžymėti sovietai net išleido specialų pašto ženklą, kuris išprofanavo Gedimino pilį raudonai nudažė ir sovietinę vėliavą ant jos užkorė. Tautos „savanoriškas įsijungimas“, atseit — priverstinis ir neteisėtas Lietuvos Sovietų Sąjungon įjungimas yra įrodytas protestais ir pasmerkimais, sukilimais, provizorinės vyriausybės sudarymu, partizanų kovomis ir įvairiais kitais veiksmais. Įjungimas yra pasmerkimas Amerikos bei kitų vyriausybių ir žmonių (JAV Valstybės Sekr. pavaduotojo Sumner Wells 1940. VII. 23 pareiškimu, Kongreso Pabaltijo užgrobtimo tyrinėjimu bei sprendimu, etc.). Įjungimo neteisėtumas yra įrodymas pačios Sovietų Sąjungos:

1/ Jos 1939 m. rugsėjo 28 d. slapta sutartis su nacine Vokietija pasidalyti Lietuvos teritoriją.

2/ Sovietų Sąjungos vyriausiojo štabo 1939 m. žemėlapis, su Pabaltijo valstybėmis Sovietų Sąjungoje.

3/ Kariškas Lietuvos užėmimas ir smurtiškas teisėtos Lietuvos vyriausybės pašalinimas 1940 m. birž. 15 — 17 dd.

4/ Komisaro Molotovo 1940 m. birž. 30 d. pareiškimas prof. Krėvei — Mickevičiui, kad „Sovietų Sąjungos vadai yra nutarę įjungti Pabaltijo valstybes į sovietinių respublikų šeimą“.

5/ Marionečių seimo suda-

rymas ir marionetiškas bei neteisėtas jo Lietuvos „susovietinimas“. Tą liudija „seimo“ rezolucija ir įvairių autoritetų pareiškimai (buvusių to seimo narių ir tarptautinės teisės profesorių ir t. l.). Tą liudija ir okupanto tėvo Lenino pareiškimas, būtent: Jeigu okupantu inkorporuojamai valstybei neduodama teisė laisvai apspręsti savo likimą, jeigu neištraukiama iš jos okupacinė kariuomenė, tai tokia inkorporacija yra smurtas — arbitrariskas pasisavinimas svetimos valstybės.

„Any incorporation of a small and weak nation into a large or strong state without the definite, clear and voluntary desire to that effect of that nation“, and especially „if this nation is not accorded the right to decide the problem of the form of its political existence by a free vote — including the complete withdrawal of the troops of the incorporating... nation — then the incorporation is an annexation, i. e., an arbitrary appropriation of a foreign country, an act of violence.“

(Vladimir Lenin, „Collected Works“, Vol. XII, p. 13)

6/ Žmonių areštai, terorizavimas, žudymai ir išvežimai.

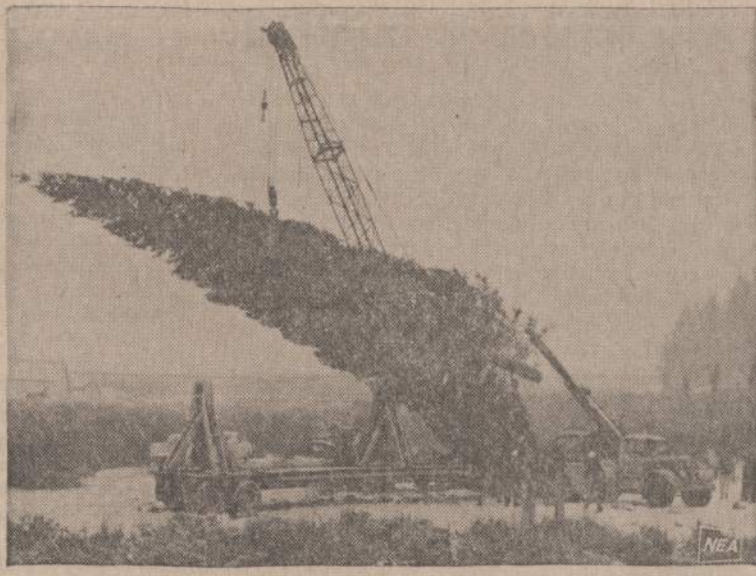
7/ Lietuvos uždarymas už dvigubos geležinės uždangos — uždraudimas laisvo išvažiavimo ir įvažiavimo bei keliaavimo Lietuvoje.

Iš šių ir daugelio kitų faktų yra aišku, kad Lietuva yra Sovietų Sąjungos militariskai okupuota ir neteisėtai Rusijos imperijon inkorporuota. Ją išlaisvinti yra pareiga pačių lietuvių ir visų tų, kurie ją tebeprapaižsta ir už visų tautų laisvę bei nepriklausomybę stoja. Aukščiau paminėtas Dr. Marek savo knygoje „Identity and Continuity of States in Public International Law“ sako: Teisinis testinumas nelegaliai prispaustos (okupuotos) valstybės supponuoja faktinį jos išsilaivimą. Tas nereiškia, kad tarptautinės bendruomenės nariai turi griebtis ginklo prieš agresorius; tas reiškia tik tai, kad jie obliguoti vartoti visas teisinės priemones atstatymui pažeistos tarptautinės tvarkos, ir, kad okupantas neturi teisės priešintis tokiai intervencijai.

„The legal continuity of an illegally suppressed state necessarily and logically implies its de facto restoration. This does not mean that members of the international community must have recourse to war against the aggressor; it means only that they are under obligation to use every legal means of international law to restore the violation of international order and that the occupant has no right to protest against such interference in its internal affairs.“

(bus daugiau)

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI „NAUJIEŠOSE“ — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

Utah miškuose rasta pati gražiausioji eglė, kuri dėdama į ilgus ratus ir vežama į Washingtoną. Matoma eglė bus pastatyta prie Baltųjų Rūmų. Kočių vakara prezidentas L. B. Johnsonas uždegs josios šviesas.

SLA 134-tos Moterų kuopos veikla

SLA 134-tos Moterų Kuopos svarbus priešmetinis susirinkimas įvyksta ketvirtadienį, gruodžio 5 d., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd Street Pradžia 7:30 val. vakare.

Šis susirinkimas yra svarbus, nes tarp kitų svarbių reikalų bus renkama nauja kuopos valdyba 1969 metams; taip pat bus renkamos įvairios komisijos. Visos narės prašomos gausiai atsilankyti.

Užbaigus susirinkimo reikalus įvyks pasisvečiavimas

Kalėdų švenčių nuotaikoje. Taip pat turėsime „Grab Bag“. Narės prašomos atsinešti 1 dol. vertės dovanėlę. *Valdyba*

• Jei vyras kartais per pakinktus išsoka, reiškia kad kalbas buvo jį pakinkęs...

• Už viską gyvenime reikia sumokėti, ir juo vėliau gyvenime savo sąskaitas mokėsi, juo didesnius nuosimčius teks primokėti.

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI!
NAUJIENAS

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SEARS HERITAGE Memorials

Antkapiai ir Paminklai yra pilnai garantuoti Sears, Roebuck and Co.

KAINOS nuč \$79.95 į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo.

Kapinių mokesčiai atskirai. Pigus, geras patarnavimas. 6153 South Western Ave. Tel. HEMlock 4-4800 THOMAS J. KEARNS, vedėjas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią tel. SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

Pirmaujantis savo kokybe televizijoj ir radijo srityje

Giant-screen
Color Console
that swivels!

Automatic Fine Tuning (A.F.T.) and giant-screen color enjoyment in a space-saving swivel console. A bargain in Color TV!

The GARVEY Model GL-216 23" dia., 210 sq. in. picture \$548.88

Low, low price for compact Color TV

Perfect set for youngsters — or as a "second" color set. Powerful Sportabout Color chassis delivers unsurpassed picture quality. Color-quick tuning.

The CARRY-ETTE Model EL-210 14" dia., 102 sq. in. picture \$278.00

Frank's T. V. & Radijo Inc.

3240 So. HALSTED ST. Tel.: CA 5-7252

Didelis pasirinkimas televizijos, radijo ir fonografų.

Savininkai: J. BENDORAITIS ir P. F. ENDZELIS

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose

metams \$18.00
pusei metų \$10.00
tris mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$16.00
pusei metų \$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

tris mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Užsienio:

metams \$21.00
pusei metų \$11.00
vienam mėnesiui \$2.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Sovietų valdžia ruošiasi karui

Praeitą sekmadienį, gruodžio 1 d., Chicago Sun-Times dienraštis įdėjo nepaprastai įdomų straipsnį, liečiantį užsienio politiką ir visos žmonijos ateitį. Straipsnis paremtas čekų kariuomenės surinktomis ir savo vyriausybei duotomis žiniomis apie Sovietų Sąjungos planus netolimai ateičiai. Straipsnis pavadintas "Pavojingos Kremliaus nuotaikos". Jis paimtas iš prancūzų savaitraščio L'Express, gana tiksliai informuojančio savo skaitytojus apie tarptautinius įvykius.

Visi žinome, kad čekų žvalgyba Antrojo Pasaulinio Karo metu turėjo nepaprastai gerus ryšius ir suvaidino svarbų vaidmenį karo metu. Iš visko matyti, kad čekų ryšiai ir šiandien yra nenutrūkę. Okupacinė sovietų kariuomenė apkarpė čekų kariuomenės vadovybę ir privertė čekus priimti daugelį suvaržymų, pačioje Pragoje rusai net kareivines atėmė iš čekų, bet žvalgybos tinklas visą laiką veikė nepriklausomai nuo rusų.

Rusams pavyko suimti čekų valdžios narius, užimti radijo stotis ir dienraščių redakcijas, bet čekai vis dėlto sugebėjo informuoti pasaulį apie sovietų okupaciją. Ne vien patys čekai kiekvieną valandą gaudavo tikslių žinių apie okupacinę sovietų kariuomenės judėjimą, bet užsienis žinojo, kas darosi Pragoje, matė čekų studentijos protestus ir liepsnojančius sovietų tankus. Tą informacijos tinklą buvo suorganizavusi čekų karo vadovybė, pasiryžusių kovoti gyventojų padedama.

Ta pati čekų vadovybė pranešė čekų komunistų partijos sekretoriui Aleksandrui Dubčekui ir premjerui Černikui, kad Čekoslovakijos okupacija yra tikrai pirmas sovietų vyriausybės žingsnis. Užėmus šią strateginę poziciją Europoje, seks kitos. Po Stalino mirties sovietų valdžios sferose buvo stiprėjanti mintis, jog galima gyventi ir be karo, bet Čekoslovakijos įvykiai privertė sovietų valdžią keisti politiką. Sovietų imperijos valdovai mano, kad karas galimas, todėl jie ir pradėjo siekti stipresnių strateginių pozicijų.

Kodėl sovietų imperijos valdovai iš "galimo takaus sugyvenimo" politikos perėjo į "galimo karo politiką"? Šiam klausimui suprasti L'Express vadovaujasi ne vien čekų štabo informacijomis, bet ir savo korespondentų žiniomis. Tuo metu, kai Čekoslovakijos komunistų partijos vadai padarė pirmuosius žingsnius atsipalaiduoti

KOLCHOZAI IR JŲ TRŪKUMAI

Išdėmėtinų apmastymų apie kolchozus Lietuvoje vėl dėsto agr. P. Vasinauskas (Dotnuvoje veikiančio žemdirbystės instituto laukininkystės skyriaus vedėjas) mėnesinio žurnalo Žemės Ūkio šiu metų 10-me numeryje. Lygina du kolchozus, kurių viename darbas nesklaidus, kitame sklaidus, ir ieško to skirtumo priežastes.

"Žinau kolūkį", — rašo P. Vasinauskas, — "kurio pirmininkas labai išsilavinęs, didelių užmojų, tvirtu charakterio žmogus. Nesiskaitydamas nei su sveikata, nei su šeimos reikalais, jis visiškai atsidadęs visuomeninei gamybai. Ūkis gerai mechanizuotas. Šimtui hektarų arimų — 5 traktoriai. Tokių darbų, kuriuos reikėtų dirbti šakėmis, čia nebėra... Bet visi laimėjimai įgijami čia labai sunkiai — daugiau nervų įtempimo kaina. Sunku patikėti, bet šio kolūkio kontoroje, dirbtuvėse, fermose, butuose ir kiemuose juntama nepasitenkinimo atmosfera..."

— Kodėl? — klausia P. Vasinauskas ir bando išsiaiškinti: "Atsakymas, manau, štai šiuose skaičiuose. 1958 metais kolūkyje buvo 128 dirbantieji. Per dešimt metų iš darbo pasitraukė

103. Pritaigo jaunimo 19. Atvyko iš kitur 113. Vėl išvyko 49. Iš šių skaičių matyti, kad kolūkis remiasi atvykstančiais iš įvairių vietų. Neturėdamas kitas išėities, ūkis nuolat skelbiasi laikraščiuose, kad jam reikalingi traktorininkai, melžėjos, kalvis, suvirintojas ir t. t. Kolūkyje nėra darmaus dirbančiųjų kolektyvo".

Tą "nervingą" kolchozą P. Vasinauskas lygina su Panevėžio rajono Paežerio kolchozu, kuriam bene nuo pat įsteigimo vadovavo senos kartos (ir mokyklos) agronomas J. Zabelavičius, ir dabar laikomas to kolchozo garbės pirmininku. Pateikia Zabelavičiaus laiškišką, kuriuo reikalauja maždaug atskleidžia savo "pasisekimo paslaptį". Zabelavičius rašo:

"Kolūkio teritorijoje svetimo turto pasisavinimas, tinginiavimas, girtuokliavimas ir kitos ydos nuo senų senovės buvo smerkiamos. Kiekvienas kaimas turėjo ir dabar tebeturi savitą charakterį. Žilinskių, Palankių, Vėpų, Velnakių ir kitų kaimų žmonės buvo darbštūs, apsišvietę, tvarkingi. Subendrinus visų žemes ir sukūrus kolūkį, valstiečių charakteris ir pažūros ne-

pasikeitė. Visuomeninis turtas — žemė, trobos, gyvuliai — kaip buvo, taip ir liko jų pačių turtais. Jie nieko nelietė, net suvisuomeninto 630 ha miško".

Atseit, Zabelavičius sugebėjo prisitaikyti prie neišvengiamo reikalavimo — kolchozo įkūrimo, priimdamas kiek galima mažiau "revoliucijos", palikdamas kiek galima daugiau dalykų taip, kaip buvo. Svarbiausia, anot Zabelavičiaus, — "Svieto perėjimui čia neatklysta, užtenka savų žmonių".

P. Vasinauskas nuo savęs priduria, jog svarbiausia esą tai, kad Paežeryje iki šiol išsilaikė kaimiškos brigados: "Kiekvienas didesnis kaimas — viena brigada. Kiekvienos brigados kolektyvas nuo senų senovės suaugęs į vienalytį vienetą. Čia nebuvo nusiskundimų, kad jaunimas masiškai bėgtų į miestus. Žmonių kolektyvą, kuris susietas giminytės ir kaimynystės ryšiais, pasirodo, reikia labai branginti", nes jis esąs ne menkesnis turtas už traktorius, trąšas ir visokias kitokias gamybos priemones...

Prisimena P. Vasinauskas ir Dotnuvos bandymų stoties kolektyvą, sudarytą daugiau kaip prieš 40 metų: "Per ilgą laiką vyko daug pasikeitimų. Vieni mirė, kiti išėjo į pensiją. Vienas kitas pasitraukė dirbti kitur. Tačiau bandymų stoties sukurto tradicijos išliko iki šių dienų, lygiai kaip išliko ta pati žemė. Kiekvieną rytą, kaip ir prieš 40 metų, darbininkai susirenka pasiskirstyti darbus prie džiovyklos. Punktualumas — nerašytas bandomųjų įstatymas. Darbų vadovas visada gerai apgalvojęs. Dėl to darbininkus paskirto per keletą minučių. Jam niekad nereikia daryti pakeitimų. Visi įrankiai — kastuvai, dalgiai, šakės — tvarkingai sudėti čia pat, sandėliuke, ir niekam nereikia gaišti ko nors beieškant. Čia pat arkliai, traktoriai, mašinos. Po paskirstymo praeina vos kelios minutės, ir kiekvienas jau dirba savo bare. Nežinomi atsitikimai, kad kas ko nors nerastų ar būtų sugadinta. Negirdėta, kad kas ką lauke paliktų, ar sugedus neatneštų, neatvežtų prie kalvės. Kalvis žino, kad iki ryto turi būti sutaisyta. Šeštadieniais kiemas visada nušluojamas ir viskas sutvarkoma. Visada prižiūrimi laukų keliukai. Apie namus darbininkų daržai visuomet aprašyti, pasodintos gėlės. Čia niekad negirdėti rietenų, niekad niekas neprapuola..."

Svarbiausias veiksnys, kad tokios prieš 40 metų sukurto tradicijos nesuirio ir dabar, Vasinausko nuomone yra ta aplinky-

rieš eilėraščių deklamavimą kolega vilnietis.

— Juk į Vilnių ir skrendam. Ar ne? — vaisingai kolegas amerikoniškomis cigaretimis, o jie mane rusiškomis. Po valandos per lėktuvo langus žemai sumirgėjo nakties žiburiai. Lėktuvas artėjo prie žemės.

— Čia Vilniaus gatvių šviesos, — aiškino vilnietis. — Matot ten bus Katedros aikštė. Ten pramonės rajonas. Ten televizijos stotis.

Vilniaus nebuvau mačes iš oro ir jo nakties žiburiai nieko davė nesakė. Lėktuvas suslojo tolokai nuo išėjimo vartų ir aš su kolegomis pasileidau aerodromo pastato link.

— Ar jūs žinote, kur jūsų viešbutis? — klausė kolegos.

— Nežinau. Inturistas turi sutikti ir nuvežti.

Deja, Inturisto atstovo nebuvo. Antroje vartelių pusėje juodavo būrys žmonių. Daugelis su gėlių puokštelėmis.

— Ten, tur būt, ekskursija namo išskrenda, — garsiai pagalvoju.

— Tikriausiai ten jūsų giminės laukia. Gal mes čia tada atsisveikinkime, — paspaudėm dešines.

— Gi Inturisto raštinę rasite aerodrome.

Atsisveikins pasukau prie vartelių ir atsimušiau į savo abi seseris. Čia pat buvo ir senukai tėvai. Buččiau, ašaros, gėlės viskas maišėsi kartu.

— Po kiek metų, Broniau, po tiek metų, — apkabinusi nepaleido sesuo. Juk

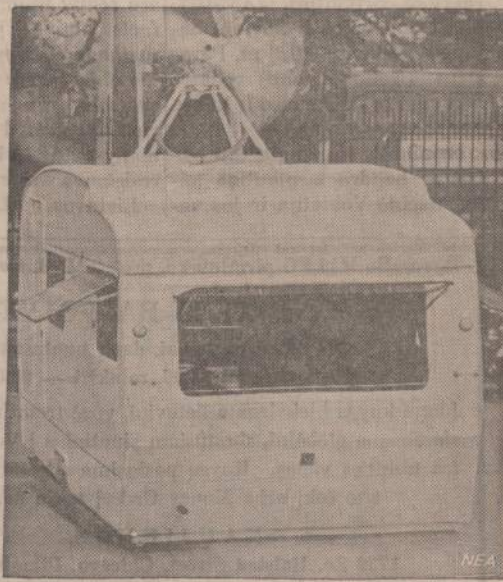
Televizijos komentatorius Jack Dodson užsiminė, kad šiandien jis krautuose jau negali rasti ryškių spalvų kaklaraiščių. Tuojau jam pradėjo plaukti ryškiaspalviai kaklaraiščių įvairiausiu spalvų. Jis naudoja spaudos puslapius, kad galėtų pasigirti gautomis nemokamomis dovanomis.

bė, kad čia dirbantieji "bemaž visi Dotnuvos apylinkėje gimę, augę".

"Savaime suprantama", — samprotauja P. Vasinauskas, — "kad gamybinis kolektyvas nėra mechaniskas vienetų individų junginys. Kolektyvas suideda iš daugybės savitų asmenybių, turinčių savus poreikius, savą pažūrą į gyvenimą, užimamas pareigas, drausmę ir panašius bendro sambūvio dalykus. Žmonės turi skirtingą intelektą, išsilavinimą, specialybę žinias, kultūrinius pomėgius, estetinį skonį, skirtingą valią, amžių ir t. t. Bet kai šie skirtingi individai yra išaugę vienoje nedidelėje teritorijoje, pamėgę savuo-

sius papročius, savąją aplinką, kai jie kalba ta pačia tarme, nuo mažens iki smulkmenų žino vienas kito dorybes ir silpnybes, kai jie turi bendrą savitą charakterį, su jais dirbant viename kolektyve galima žymiai daugiau padaryti, negu su atsitiktinai suburtais žmonėmis".

Deja, tik po 20-ties Lietuvos kolektyvizacijos metų toks Vasinausko gavo progos viešai pareikšti tokią privačią nuomonę. Ir tai, čia kalbama tik apie paskirus kolchozus. Kas išdrįs patys išlikti ir pareikalauti, kad tokios skirtinga valia, amžių ir t. t. Bet kai šie skirtingi individai yra išaugę vienoje nedidelėje teritorijoje, pamėgę savuo-

Anglijoje jau pradėjo statyti lengvai pervežamus gyvenamus namus. Namai be ratų, bet apačioje yra variklis, kuris visa namą veža 35 mylių greičiu į valandą. Namai gali važiuoti bet kokiais keliais. Svarbu, kad būtų žemės po kojomis.

Br. Juodelis

ŠEŠIOS DIENOS SOVIETŲ ŽEMĖJE

(Turisto įspūdžiai)

2

Svetinšalių laukiamajame buvo maisto ir gerimų bufetas, bei įvairių suvenyrų, papuošalų bei kvėpalų krautuė. Čia ant stalų stovinėiose stiklinėse gėrybių dėžėse nemažai buvo ir lietuviškų gintaro išdirbinių. Ant stalų buvo nemažai sovietinių žurnalo anglių, vokiečių, prancūzų ir ispanų kalbomis su įvairaus pobūdžio straipsniais prieš vakarų imperializmą, negrų persekiojimą Amerikoje ir su komunizmo laimėjimų aprašymais.

Keturių valandų užteks šį tą paskaityti ir apžiūrėti aerodromo salėse besikeičiančių keliaujančių ir belaukiančių ukrainiečių publiką. Su pora bandžiau užmegsti kalbą, bet nepataikiau ant angliška ar vokiška mokančių.

— Jūsų lėktuvas į Vilnių vėluoja 2 valandas, priešęs pranešė Inturisto atstovas.

— Dvi valandas? Reikia tik 10 val. iš čia išskrisime? Tas neįmanoma! Juk Vilniuje giminės manęs pusiau dešimtai laukia, — aš keliau balsą.

— Gal kartais man pavyks jus įsodinti į kitą lėktuvą, kuris išskrenda 9 val., — bandė būti paslaugus Inturisto atstovas.

— Būtinai. Ir praneškite giminėms Vilniuje Inturiste, kad lėktuvas vėluoja.

Vaikščioti nebesinorėjo ir ta valanda prabėgo begalvojant apie artimuosius laukiančius Vilniaus aerodrome. Devintą valandą mano globėjai atnešė mano čemodaną bilietį ir pranešė, kad galėsiu skristi šiuo lėktuvu.

Įlipus į lėktuvą jisai dar buvo visai tuščias. Pasodino į antrą eilę už staliuko, nes pirmoje eilėje nenorėjau atbulas sėdėti. Tuojau pradėjo lipni ir kiti keleiviai. Girdėjosi tik mūsų kalba. Man gi norėjosi susirasti lietuviškai kalbančių bendrakaivių. Jau beveik užpildžius mūsų nedidelio turbo-lėktuvo vietas išgirdau garsiai kalbant lietuviškai. Du gerai nusiteikę jauni vyrai rėkavo lietuviškai ir žvalgėsi tuščių vietų. Prieš mane pirmoji eilė dar buvo tuščia ir jiedu atlenkę stalo kraštą sukrito į kėdes priešais mane.

— Malonu susitikti su lietuviais, — bandžiau pradėti.

— O, jūs tautietis būsit, — abu nelabai patikimai žiūrėjo į mano amerikonišką apsirengimą.

— Aš tai taip, tik man atrodė, kad čia vieni rusai, — ištiesiau ranką kolegoms prisistatydamas.

— O ne. Iš Kijevo į Vilnių daug lietuvių pasitaiko. Matot, ten, toš dvi merginos, tikrai lietuviškos, — akimis rodė dukštesnis kolega.

Dvi raudonkruostės, apvalios merginos rusiškai kalbėjo su kita priešais sėdinčia pora antrame lėktuvo šone. Veidai, kaip aguonų žiedai.

Iš ko jūs sprendžiate, kad lietuviškos,

— susidomėjau nemanydamas, kad jos tokios būtų.

— Matosi. Reikia tik užkalbinti lietuviškai! Lietuviškos išgirdė mūsų pokalbį nusišypsojo ir atsiliepė lietuviškai. Mano pokalbis su abiem bendrakaiviais greit plėtojosi. Abu buvo aktoriai. Vienas iš Vilniaus dramos teatro (vėliau paaiškėjo, kad tai buvo Justo Paleckio žentas), o antrasis iš Kauno dramos teatro. Abu vaidino filme sukamame Kijeve ir savaitgalini grįžo pas savo šeimas. Abu dėvėjo paprastus kostiumus su tamsiais languotais marškiniais be kaklaraiščių. Mano naito marškiniai ir margas kaklaraiščių nelabai tiko į kompaniją. Plačios šypsenos rodė jų malonų draugiškumą.

— Iš kokio krašto jūs esate? — užklausk mane.

— Iš Amerikos. Iš Chicago.

— Taip ir manėme, nors dabar nemažai lietuvių atvyksta iš Anglijos, Prancūzijos, iš Kanados. Pažįstu K. Almeną iš Chicago. Linksma vyrukas. Perduokite linkėjimų.

Kalba sukosi apie išiečių gyvenimą svetur, apie didelius pasikeitimus, progresą tėvynėje, apie naujas statybas Vilniuje, apie Vingio parką ir t. t.

— Jūs labai gerai kalbate lietuviškai, — stebėjosi vilnietis kolega.

— Dar nespėjome užmiršti. Chicagoje juk gali gyventi tik lietuviškai tekalbėdamas.

— Tai jūs, tur būt, Amerikoje tik nuo antrojo pasaulinio karo. Jums visiems reikėtų grįžti. — Putino ir Salomėjos Ne-

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, MOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS... 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA... 4449 So. Pulaski Rd.

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3148 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON... 2434 WEST 71st STREET

DR. M. BUDRYS ALERGIJA... 2751 WEST 51st STREET

DR. EDMUND E. CIARA... 2709 W. 51st STREET

DR. W. M. EISIN-EISINAS AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA... 6132 So. Kedzie Ave.

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2844 WEST 63rd STREET

DR. A. MACIUNAS CHIRURGAS... 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. ZIGMAS RUDAITIS SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS... 2745 West 69th Street

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA... 2454 WEST 71st STREET

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2750 WEST 71st ST.

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2652 WEST 59th STREET

DR. VYT. TAURAS ATOSTOGUOSE Iki 12. 6. 1968... 7159 So. MAPLEWOOD AVE.

TEATRINIS ŽAIBAS CHICAGOJE

Aną dieną kalbėjo New York Times teatro kritikas Walter Kerr apie šiandieninį teatrą...

Toks modernus teatras vėl pasirodė pas mus Viva Poesia spektaklyje. Pirmajam Teatro Festivalyje trečiadienio vakare...

Neabejotino talento režisierius Darius Lapinskas pasirinko staigų elektrinį kelią. Kiekvienas žodis, kiekviena scena turi išreikšti viską lyg tai būtų paskutiniai...

Jei Putino statiška poema sujudino žiūrovą savo šiuolaikiniu rūbu, jei skėma skambėjo geriau negu originale, jei Mekas pagaliau žodžiams surado muziką...

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 756 WEST 35 STREET

P. SILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS... 1850 West 63rd St., Chicago, Ill.

MOVING Apraustas perkraustymas... 823 W. 34 Place

PERKRAUSTYMAI MOVING Leidimai - pilna aprauda... 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS Lig Kalėdų ATIDARYTA IR SEKMADIENIAIS... 2512 W. 47 ST.

SOPHIE BARCUS RADIOJEIMOS VALANDOS... 7159 So. MAPLEWOOD AVE.

Beje, Anatolijus Kairys yra vienintelis mūsų modernus dramaturgas, pas kurį šiuo metu ir jausmas surado savo vietą.

Lapinskas visus šiuos staugius išsivystymus sutiko dar staigiau vaizdu. Čia matėsi užuominis demokratų konvencijos sąmyšiai...

Čia Amerikoje turime dar du modernius dramaturgus - Ostrauską ir Landsbergį, o Lietuvoje Saja, tačiau tik vienas Kairys yra autentiškai naujas...

Paieškojimas Budris Antanas Martinas, Elzbieta sūnus, gimęs 1900 Rasecinuose...

Budriai Bronislavas ir Elena iš Valakėnų kaimo. Bush (Bukaveckas ar Buškauskas) Viktoro, gimusio Kalvarijoje...

Deams Charles gimė, pažįstami ar įpėdiniai. Palikimo reikalais. Gaizauskai Antanas ir Pijus, Jono sūnūs...

Rutkauskai Julius ir Bazilis, Justo sūnūs, atvykę į Chicago 1912 m. Sidlausko Barney gimė, pažįstami ar įpėdiniai...

Taylor Ann, gyvenusi Fir St., East Chicago.

MOVING Leidimai - pilna aprauda... 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS Lig Kalėdų ATIDARYTA IR SEKMADIENIAIS... 2512 W. 47 ST.

SOPHIE BARCUS RADIOJEIMOS VALANDOS... 7159 So. MAPLEWOOD AVE.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio... 7159 So. MAPLEWOOD AVE.

Prie John Montgomery kabo stovi šia matomas paminklas... 7159 So. MAPLEWOOD AVE.

Kalifornijoje buvo labai daug dykumų, bet šiandien didelė jų dalis tapo derlingais laukais...

Vaitkūnai Andrius ir Jurgis, ir vieno dukte Litvinienė. Ješkomeji ar apie juos bet ką žinantieji maloniai prašomi atsilipti.

SKANDALAS Į barą įeina vyras ir kreipiasi į padavėją. Prašau man ko greičiausiai dvigubą klebonišką...

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI Brighton Parko Moterų Klubo priemoninis susirinkimas įvyks gruodžio 5 d.

SLA 36-tos kuopos priemoninis susirinkimas įvyks trečiadienį, gruodžio 4 d. Chicago Lietuvos Auditorijoj, 3133 So. Halsted St.

Erzvilko Draugiško Klubo priemoninis susirinkimas įvyks trečiadienį, gruodžio 4 d. Chicago Lietuvos Auditorijoj, 3133 So. Halsted St.

Naujiųjų administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti.

JOHN WALULIS Gyv., McHenry, Illinois. Anksčiau gyvenęs Northsidėje

Mirė 1968 m. gruodžio mėn. 2 d., 2 val. ryto, sulaukęs 83 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Vaškų val., Naniūnų km.

Nulūde lieka: Dukterys, anūakai ir sesuo su šeimomis. Laidotuvių Direktorai Lackawicz ir Sūnus. Tel. RE 7-1213.

FORESTS CANT

FIGHT FIRES

GĒLININKAS

(PUTRAMENTAS) Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėles ir vainikai...

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĒLINYČIA GELES VISOMS PROGOMS... 2443 WEST 63rd STREET

PETKUS TĒVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME... 2533 W. 71st Street

Laidotuvių Direktorai MAZEIKA & EVANS... 6945 SO. WESTERN AVE.

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius... 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos... AMBULANCĖ PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

LACKAWICZ IR SŪNUS 2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOŠIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEIMIAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMU PIRKIMUI
BUTU NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMU IR BIZNIU PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMU MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

CICERO — BY OWNER
2-6's, 3 bedrooms, 2 car garage. Full
basement, new heating unit.
\$19,500 OR OFFER
Call after 3 P. M. All day Sun.
863-0811

IR STAIGA SUGRIZOT

DVIGUBA NAUDA iš 8 kambarių
mūrinio arti Maria High. Pigus.
LIUKSUS 7 KAMB. mūras. Įreng-
tas beismontas. Garažas. Daug prie-
dų. Gera vieta. \$20,000.
GRAŽUS, SVARUTELIS 4 1/2 kamb.
medinis. Platus sklypas. Arti mūsų.
\$12,750.

14 BUTU MŪRAS prie pat parko.
Apie \$17,000 pajamų ir apie \$30,000
įmokėti.
UZ PARKO prie Pulaski 6 butų luk-
sus 4 metų mūras. Virš \$11,000 nuo-
mos. Svarstys rimta pasiūlyma.
AUKSO KASYKLA — pelninga
maisto prekyba visiems žinoma Mar-
quette Parke kartu su namu. Geros
sąlygos "be patarėju".

6 KAMB. 15 METU mūras. Mar-
quette Parke. Platus lotas. 2 auto
mūro garažas. \$20,000.
MODERNUS VIDUJE. gražus 2
butu mūras. 2x6. Arti Maria High.
\$29,800.

RŪTA RESTORANAS įrengtas pa-
gal visus miesto reikalavimus prie
68-tos Western, Lietuviui lengvos są-
lygos.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

SKLYPAS IR ŠALIMAI 3 BUTU
NAMAS, geroje Brighton Parko apy-
linkėje. 5, 4 ir 3 1/2 kamb. modernūs
butai. — Virš \$300 pajamų. \$25,900.

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET

Tel. CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAI-
NOME įvairaus dydžio namus visur.
Purpiname paskola, visokeriopą ap-
draudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 69th STREET

PProspect 8-5454

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE

4259 So. MAPLEWOOD AVENUE

Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokių nuosavybės pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdimai vertimai, užpildomi bilietėlių prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaškai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus vi-
su rūšiu namo apšildymo pečius ir
air-conditioning ir naujus ir senus na-
mus. Įrengiu vandens boilerius ir
stogų rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuoti.
Apskaičiavimai nemokamai.
Turio leidimus dirbti mieste ir
užmiesčiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.,

CHICAGO, ILL. 60609

Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-
kamuosius vamzdžius sutaisome arba
naujus įdedame.
KAMINUS ISVALOME ir pataiso-
me. Nudžome namus iš lauko ir at-
liekame "tuckpointing" darbus. Esame
apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada,

SKAITYK "NAUJIENAS" —

JOS TEIKIA GERIAUSIAS,

TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

WIRERS — SOLDERERS

Male or Female

Must have experience on assembly of electronic equipment.
— FULL TIME POSITIONS —
7:15 A. M. to 3:45 P. M.

EXPERIENCED SUPERVISOR

Able to do wiring, soldering & coil winding and to instruct.
Clean modern surroundings. — Free Life Insurance, low cost
Hospital / Medical.

C. M. I. ELECTRONICS CO.

7301 N. Cicero Ave. Lincolnwood
IN 3-5616 — OR 5-5500

LABORATORY TECHNICIANS

WE Have Excellent Positions Available For Qualified
• MEDICAL TECHNICIANS
• AMERICAN MEDICAL TECHNOLOGIST
• AMERICAN SOCIETY CLINICAL PATHOLOGY TECHNICIAN
"NEW LABORATORY" Finest in the Country.
Excellent working conditions. — All State Benefits.
Minimum salary for ASCP with 2 years experience \$643 to start.
Others commensurate with registry and experience.
Please write in confidence to:

DIAGNOSTIC LABORATORY

(Kentucky Department of Agriculture)
or Phone DONALD T. LINDER (502) 886-3959
NORTH DR. HOPKINSVILLE, KENTUCKY 42240

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

CLERK - TYPIST

Varied office duties. 5 day week.
Pleasant office. Excel. salary. Em-
ployee benefits. Miss Marks.
MERCANTILE
ALL-ONE LOANS
3319 N. MARSHFIELD
248-7000

COCKTAIL WAITRESSES
Evening shift. Good salary and tips.
Able to wear micro-mini skirt or
leotards. Call
Mr. SOUKUP manager
6450 TOUHY AVE.
NILES, ILLINOIS
647-8844
An equal opportunity employer

COST CLERK

Must be exp. and like figure work.
Typing helpful. Company benefits.
Small pleasant office. 10 mins. West
of loop.

PROCESS COLOR PLATE

Mr. JONES
Tel. CH 3-2211

GENERAL OFFICE CLERKS AND RECEPTIONIST

With or without typing experience.
Figure aptitude to handle orders and
work in Accounting Dept. Pleasant
medium size office. Company expand-
ing. All benefits, better than ave-
rage salary.

Call Mrs. THEIL

283-4000

DORMEYER INDUSTRIES

3418 No. Milwaukee Ave.

PBX SWITCHBOARD OPERATOR

\$350 PER MONTH TO START
WILL TRAIN.

High school grad & lite typing re-
quired. National company located
across the street from all trans.

Call Mgr.

ST 2-2970

daugiau negu 30,000 žmonių.

Per pirmąsias 3 parodos dienas
viso atsilankė apie 80,000
asmenų. Tai 35% daugiau lan-
kytojų skaičiaus pernai per tą
patį laikotarpį.

Lėktuvų savininkai nenori
mokėti nuomos

Midway aerodromas pradė-
jo imti nuomą iš privačių ma-
žų lėktuvų savininkų po \$30
mėnesiui. Aerodromo vado-
vybė praneša, kad šimtai ma-
žų lėktuvų pasitraukė iš aero-
dromo dėl reikalaujamos nuo-
mos.

Šiurpauš gaisro 10 metų
sukaktis

Sekmadienį, gruodžio 1 dien-
ą, sukako 10 metų, kai Čika-
goje, Our Lady of Angels mo-
kykloje 909 North Avers, kilo
gaisras. Gaisras kilo 1958 m.
sausio 1 dieną.

Nelaimėje žuvo 92 vaikai ir
trys vienuolės.

Trim metams praėjus, vienas
vaikas pasakė, kad jis padė-
gė popierius, iš kurių mo-
kykla užsidegė. Bet šeimos
teisme vaikas savo pasakymo
užsigynė. Teismas paliko kal-
tės klausimą neišspręstą.

• Balio Pakšto salėje NAUJŲ
METŲ SUTIKIMAS. Teirautis
telefonu YA 7-8722. (Pr).

REMKITE TUOS BIZNIERTUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

Pati naujausioji moteri apranga va-
karo baliams. Šiame šone, bet
bluokutės visai nėra. Krūtine den-
gia karoliai, pakabinti ant kelių siu-
ly eilių. Ant nugaros karolių juoste-
lės yra retesės.

TIKSLINAME ŽINIAS

Naujienos, šių metų lapkričio
16 d. numerįje aprašiusios lap-
kričio 10 d. Ford City salėje
vykusiamė Lietuvių Pasau-
liečių šv. Kazimiero Kapinių
Sklypų Savininkų Teisėms Apa-
saugoti Komiteto mitingė vieno
katalikų veikėjos pasaky-
tą kalbą, patyrė, kad vienas
jos tvirtinimas buvo tikslus, o
antras neatitinka tikreybės

1. Kalbėtojos vyra palaido-
jimas kainavęs \$2,000.00. Šią
sumą sudaro mokėjimas už
sklypą, kapinių patarnavimai
laidojimo metu, paminklo pa-
matų išilėjimas, laidotojų ir
dvasiškių patarnavimai, karstas
ir kitos išlaidos. Ji ir šiandien
dar turinti sąskaitas.

2. Bet tos pačios kalbėtojos
mitingė paminėtas kitas fak-
tas, liečiąs anksti mirusio p.
Kaunų sūnelio laidotuves, jos
gautas iš antraeilių šaltinių,
bet ne iš pačios Kaunų šeimos,
neatitinka tikreybės.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Atėmė iš buso vairuotojo

\$75.00

Buso vairuotojas Prinz Hum-
phries, 25 m., 8118 So. Mary-
land, pranešė policijai, kad
prie Lawrence ir Broadway
gatvių sekmdienio rytą 7 val.
du vyrai įlipo į busą ir tarė
jam: duok čia pinigų! Jis at-
davęs plėšikams \$66 surinktus
iš važiotojų ir savo asmenišk-
kų pinigų \$6.00. Plėšikai buvę
apie 20 metų vyrai.

Tai buvo 85-tas apiplėšimas
ar sumušimas Čikagos miesto
buse nuo lapkričio 1 dienos.
84 apiplėšimai padaryta lap-
kričio mėnesį.

30,000 gyvulių parodoje

Apškaituojama, kad sek-
madienį, gruodžio 1 d. gyvu-
lių parodą Čikagos amfiteatre
(Halsted ir 42 gatvės) aplankė

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas
9727 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, trau-
kinių bilietus ir paruošiamė kelionių
dokumentus i visus pasaulio kraštus.
Plidome aplikacijas tiems, kurie atei-
namiems metais norėtų porą mėnesių
praleisti Lietuvoje pas gimines.

Pigiai ir gražiausias importuotas

KALĖDOMS DOVANAS

bei liet. sveikinimo korteles gausite

TRANSATLANTIC GIFTS

PARDOUOTUVEJE

3362 So. Halsted St.

Chicago. Tel. BL 7-3883

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, DECEMBER 4, 1968

PATTERN MAKER

Experienced pattern maker for major
woman's sportswear firm. Excellent
opportunity. — Salary commensurate
with ability. All replies confidential.
Send resume to:

JACK WINTER INC.

319 N. MILWAUKEE

Milwaukee, Wis. 53202

Attn.: N. REDISKE

REIKALINGA MOTERIS

PATIKIMA MOTERIS
BENDRAI NAMU RUOSAI
3 ar 4 dienos savaitėje.
Gyventi vietoje ar kitur.
Atlyginimas susitarus.
WILMETTE
Tel. AL 1-9380

ADMITTING CLERK

Must be experienced. Cashiering,
typing, some switchboard. 3 P. M.
to 11 P. M. Every other weekend
off.

CALL Mr. RON DANELLI

SA 2-3020

FRANKLIN BLVD.

COMMUNITY HOSPITAL.

3240 W. FRANKLIN BLVD.

An equal opportunity employer

STENOGRAPHER

Opportunity to work in neighborhood
as a stenographer with secretarial
duties. Company has been in busi-
ness over 20 years. Permanent po-
sition for work sales department. Op-
portunity for advancement.

All company benefits. Attractive
salary, in excess \$100.00 per week.

Call Mrs. THEIL

283-4000

DORMEYER INDUSTRIES

3418 No. Milwaukee Ave.

REIKALINGA MOTERIS

Prižiūrėti seną vyrą 5 dienas savai-
tėje. Lengvos sąlygos, geras atlygi-
nimas. Telefonuoti 5 val. r. — 6 val.
vak.

GR 6-6037

Cholesterolis — vėžio talkininkas

Dr. Jeremiah Stamler, kalbė-
damas Amerikos širdies asociaci-
cijos 41-je mokslinėje sesijoje,
pranešė, kad 9 metų studijos pa-
rodė, jog cholesterolis paskatina
rūkoriaus įsigyti plaučių vėžį.
Iki šiol cholesterolis yra kaltina-
mas kaip svarbiausia gyslių su-
kalkėjimo — arteriosklerozės
priežastis.

Tyrimai su 876 rūkoriais tarp
40 ir 59 metų amžiaus, pradėti
1958 metais, parodė, kad ta gru-
pė, kurios kraujyje buvo aukštas
cholesterolio kiekis, mirė nuo
plaučių vėžio 9 kartus daugiau,
negu ta grupė, kuri turėjo žemą
cholesterolio kiekį.

• Balio Pakšto salėje NAUJŲ
METŲ SUTIKIMAS. Teirautis
telefonu YA 7-8722. (Pr).

REMKITE TUOS BIZNIERTUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

"NAUJIENOMS"

Reikalingas spaustuvės darbininkas

Darbas pastovus, atlyginimas geras. Prie mašinų dirbti mėg-
tantį išmokysime. Rašykite tokiu adresu:
NAUJIENOS,

1739 South Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Men — Challenging Opportunities

Don't Delay — Apply Today!

- RIVETING
- DRILL PRESS
- TRIM SAW
- ASSEMBLY
- MATERIAL HANDLING
- PACKAGING
- MILL OPERATIONS

APPLY IN PERSON OR PHONE

MR. MILLER — 354-8383

Weekdays 9 A.M. to 4 P.M. Sat. by Appt.

MUSSER - KITCHING

Division of Ludwig Industries

505 SHAWMUT AVE. (South End of Kemman Ave.)

SHAWMUT INDUSTRIAL PARK, LA GRANGE, ILLINOIS

PROJECT ENGINEER

B.S.E.E., 5 to 8 years experience in microwave components and systems.
Background in E.W., E.C.M., E.C.C.M. Experience in stripline and solid
state techniques in Mixers, Switches, Low Noise and Power Amplifiers,
Phase Comparators and Frequency Discriminators required.

You will be responsible for planning, integrating and directing
Project teams.

MANUFACTURING ENGINEERS

B.S.M.E. or E.E., 3 years manufacturing experience in Electronic Assembly
Methods & Tool Design. This position is a Product Engineer interfacing
with Mfg. advanced Engineering & Product Design. He will have respon-
sibility for producibility and facilities determination.

Send Resume in Confidence: MARK H. FITZGIBBONS, Rm. 97

ANAREN MICROWAVE, INC.

478 E. Brighton Ave., Syracuse, N. Y. 13210

An Equal Opportunity Employer

MACHINE OPERATORS

Sluggers — Scourers

Individuals who have good work records for full
time work. Experience desirable. Will train those
who want to work to "Earn and Learn. Excellent
Benefits.

APPLY, WRITE OR CALL 617—587-0693

BROCKTON SOLE & PLASTICS CORP.

53 Spark Street, Brockton, Mass.

WAREHOUSE

MEN

Paper Company

needs warehouse men.

All company benefits.

Call all week

376-0355

DRAFTSMEN

WANTED

Good opportunity for young man in a
fast growing business in Elk Grove
Village. Will detail automatic door
control equipment. Full benefits.
PHONE Mr. UTLEY
439-9080

ELECTRICIAN — PLANT